

AMMATILLISEN ERITYISOPETTAJAN KEHITTÄMISOHJELMA

OPAS 2020–2021

70

#hhaokk70

Haaga-Helia

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

KAIKILLA OIKEUS JA MAHDOLLISUUS OSALLISTUA	2
AMMATILLISEN ERITYISOPETTAJAN OSAAMINEN	3
KEHITTAMISOHJELMAN RAKENTUMINEN	5
ERITYISOPETTAJAN ERITYISPEDAGOGISTA OSAAMISTA KOKOAVA KEHITTÄMISTYÖ	7
1. ERITYISOPETTAJAN AMMATILLINEN KEHITTYMINEN JA OSAAMINEN (5 OP)	8
Toteutus ja työskentelytavat	8
2. ERITYISPEDAGOGISEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN JA ERILAISET OPPIMISYMPÄRISTÖT (25 OP)	9
Oppimisen yksilöllistäminen ja erityinen tuki (10 op).....	9
Laajat kehityshäiriöt ja oppimisen valmiudet (5 op)	10
Kielen kehitys ja oppiminen (5 op).....	10
Mielen hyvinvointi, työ- ja oppimiskyky (5 op).....	10
Toteutus ja työskentelytavat	10
3. ERITYISOPETTAJUUS JA OHJAUSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN MONIALAISESSA YHTEISTYÖSSÄ (30 OP)	12
Erityispedagogisen ohjaus- ja opetusosaamisen kehittäminen (15 op)	12
Erityisen tuen asiantuntijana toimiminen (5 op).....	13
Työllistyminen – työvalmentajamainen ote erityisopettajan työssä (5 op).....	13
Työnohjauskellinen työskentelytapa (5 op).....	13
Toteutus ja työskentelytavat	14
4. ERITYISOPETTAJAN KEHITTYMISEN JATKUMO	15
Täydennyskoulutus.....	15
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI).....	15
Alumnitoiminta	15
5. OPINTOJEN TUEKSI	16
6. HAAGA-HELIA AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU 70 VUOTTA.....	17
AIKATAULU 2020–2021.....	19

Kaikilla oikeus ja mahdollisuus osallistua

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on opiskelijan ammatillisen kasvun tukeminen, ammattitaidon oppiminen ja työllistyminen. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelee koko ikäluokan kirjo nuoria ja aikuisia. Kaikilla oppijoilla tulee olla mahdollisuus yhdenvertaiseen ja aktiiviseen osallistumiseen opintojen aikana ja sen jälkeen. Näin luomme kaikille mahdollisuuksia hyvään elämään, ammatilliseen kasvuun ja työllistymiseen. Ohjauksessa tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen opiskelijan voimavarat ja osaaminen ovat keskiössä. Luomme yhdessä opiskelijan sekä työelämän kanssa yksilöllisiä, joustavia opintopolkuja.

Ammatillisen erityisopettajan asiantuntemusta tarvitaan, kun tunnistetaan oppimisvalmiuksia ja erityisen tuen tarpeita, luodaan yksilöllisiä, vaihtoehtoisia ratkaisuja ja tavoitteita oppimiseen, kehitetään oppimisympäristöjä ja opetusmenetelmiä sekä tuetaan työllistymistä – yhdessä kaikkien opiskelijoiden ja toimijoiden kanssa. Ammatillisen erityisopettajan osaamisen keskiössä ovat oppimisen edistäminen ja tukeminen sekä ammatilliseen kasvuun ja toimintaan liittyvät erityispedagogiset kysymykset ja moniammatillinen yhteistyö.

Ammatillisen erityisopettajan osaaminen

Kehittymisosaaminen

- Tunnistat omaa osaamistasi sekä laadit oman kehitymisohjelmasi, joka perustuu vahvuuksiisi ja kehittämistavoitteisiisi
- Toimintaasi ohjaavat eettisesti kestävät arvot, asenteet ja tasavertainen ihmiskäsitys
- Jaat ja kehität osaamistasi yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Osaat reflektoida omaa yhteistyö- ja vuorovaikutusosaamistasi sekä erityispedagogista osaamistasi. Osaat myös reflektoida omaa asiantuntijuuden ja ammatillisen identiteetin kehittymistä
- Tiedostat omaan jaksamiseesi vaikuttavat edistävät ja kuormittavat tekijät
- Ylläpidät ja edistät omaa mielen hyvinvointia ja työkykyäsi

Erityisen tuen tarpeen tunnistamiseen ja tukemiseen sisältyvä osaaminen

- Tunnistat oppimisvalmiuksia ja tuen tarpeita erilaisissa oppimisympäristöissä
- Rakennat opiskelijan ja muiden toimijoiden kanssa yhdessä opiskelijan vahvuuksille ja osaamiselle perustuvan kehitysohjelman, huomioiden yksilölliset tuen tarpeet
- Valitset opiskelijan lähtökohdista ja hänen parhaaksi tarkoituksenmukaiset opetus- ja ohjausmenetelmät ja toimit niiden mukaisesti
- Sovellat kuntoutuksen ja työllistymisen erilaisia mahdollisuuksia ja menetelmiä opetuksessasi ja ohjauksessasi
- Tunnet ammatillisen koulutuksen kentän ja siihen liittyvät erityisen tuen tarpeet
- Tunnet yksilöiden elämänkulun ilmiöitä erilaisissa palvelu- ja koulutusjärjestelmissä
- Tunnistat keskeisiä eettisiä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä sekä kysymyksiä ammatillisessa koulutuksessa toteutettavaa erityiseen tukeen liittyen
- Ennakoit tulevaisuutta inklusiivisen oppimisen ja työelämän kehittämisen näkökulmasta

Asiantuntijuus- ja työelämäyhteistyöosaaminen

- Toimit erityispedagogisena asiantuntijana erilaisissa yhteistyöverkostoissa
- Hyödynnät moniammatillista yhteistyötä opiskelijan hyvinvoinnin ja ammatillisen kasvun tukena
- Tunnistat kehittämisen mahdollisuuksia ja kohteita erityiseen tukeen liittyen ammatillisessa koulutuksessa sekä poikkisektorisessa yhteistyössä
- Edistät ammatillisen koulutuksen työelämäyhteyksiä aidoissa ympäristöissä ja moniammatillisissa yhteistyöverkostoissa
- Toimit erilaisissa oppimisympäristöissä inklusiivista opetusta ja ohjausta edistäen.
- Edistät työllistymistä valmentajamaisella ohjausotteella moniammatillisessa yhteistyössä työelämän kanssa
- Osaat rakentaa luottamukseen, vuorovaikutukseen ja sitoutumiseen perustuvia suhteita

Kehittymisohjelman rakentuminen

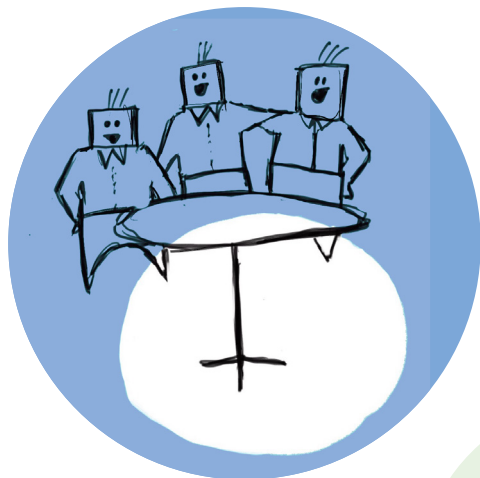
Erityisopettajankoulutus on opettajankoulutuksen jälkeistä suunnitelmallista ja tavoitteellista jatkokoulutusta. Haaga-Helian ammatillisessa opettajakorkeakoulussa Ammatillisen erityisopettajan koulutus on kehittämisohjelma, joka muodostaa samaan aikaan yksilöllisen ja yhteisöllisen oppimisprosessin. Sen osaamistavoitteet ovat yhtenäisiä, jossa toteutustavat ja opinnot ovat yksilöllisiä. Se lähtee oman osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta edeten oman ohjausosaamisen kehittämisen tavoitteisiin yhdessä muiden kanssa. Sen aikana vahvistetaan koko ajan yhteistä moniammatillista ja -alaista työskentelyä sekä työelämäyhteistyötä. Ammatillisen erityisopettajan osaamisen keskiössä ovat elinikäisen oppimisen taidot ja niiden kehittäminen. Kehittämisohjelman lähtökohtia ovat työelämälähtöisyys, osallisuutta tukeva pedagogiikka sekä voimavara- ja ratkaisukeskeinen työskentelyote.

Aloitat ammatillisen erityisopettajan kehittämisohjelman kartoittamalla omaa osaamistasi. Rakennat yhdessä ohjaajasi kanssa henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman (HEKS). Opinnoissa huomioit koko ammatillisen koulutuksen kentän erityisen tuen moninaisuuden ja siihen vaadittavan osaamisen.

HEKS perustuu erityisopettajan osaamiskriteereihin. Se auttaa opintojesi suunnittelua, kokonaisuuden hahmottamista, aikatauluttamista, tavoitteiden saavuttamista ja kehittämisohjelmaan sitoutumista. HEKS on työväline, jonka avulla suunnittelet, seuraat, täsmennät ja arvioit kehittymistäsi koko kehittämisohjelman ajan. Jaat HEKS:in ohjaajasi kanssa sovitusti ja säännöllisesti opintojesi ajan.

Kehittämisohjelma on mahdollista suunnitella ja toteuttaa yksilöllisessä aikataulussa, yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen asti. Aikataulun suunnittelun lähtökohtana sekä toteutuksen edellytyksenä on oma osaamisesi, sen kehittämisen tavoitteet, käytettävissäsi oleva aika sekä tavat osaamisesi kehittämiseen ja osoittamiseen.

Kehittämisohjelmassa perustana on osallisuutta tukeva pedagogiikka, jossa pyritään yhteistoiminnalliseen oppimisprosessiin, rakentavaan keskinäiseen ammatillisen kasvun tukemiseen sekä tiedon ja osaamisen yhteiseen rakentumiseen ja jakamiseen.

ERITYISOPETTAJAN AMMATILLINEN KEHITTYMINEN JA OSAAMINEN (5 OP)

- Oman erityispedagogisen osaamisen ja kehittymisen dokumentointi ja reflektointi
- Uudet innovaatiot
- Osaamisen jakaminen
- Erityisen tuen eettiset kysymykset
HEKS – Oma opintopolku, tavoitteet ja aikataulu

KEHITTÄMISTYÖ

- Osoitat ajankohtaista erityispedagogista osaamista inklusiivisen ammatillisen koulutuksen kehittämisen teemaan tai teemoihin liittyen

ERITYISPEDAGOGISEN OSAAMISEN VAHVISTAMINEN JA ERILAISET OPPIMISYMPÄRISTÖT (25 OP)

- Oppimisen yksilöllistäminen ja erityinen tuki (10 op)
- Laajat kehityshäiriöt ja oppimisen valmiudet (5 op)
- Kielen kehitys ja oppiminen (5 op)
- Mielen hyvinvointi, työ- ja oppimiskyky (5 op)

ERITYISOPETTAJUUS JA OHJAUSOSAAMISEN KEHITTÄMINEN MONIALAISISSA YHTEISTYÖSSÄ (30 OP)

- Erityispedagogisen ohjaus- ja opetusosaamisen kehittäminen (15 op)
- Erityisen tuen asiantuntijana toimiminen (5 op)
- Työllistyminen – työvalmentajamainen ote erityisopettajan työssä (5 op)
- Työnohjauksellinen työskentelytapa (5 op)

Erityisopettajan erityispedagogista osaamista kokoava kehittämistyö

Erityisopettajan ammatillinen kehittyminen edellyttää tutkivan työskentelyotteen omaksumista, joka luo pohjaa reflektiiviselle ja kehittäväälle työskentelyotteelle laajassa erityispedagogisessa kentässä. Kehittämistyön tarkoituksena on luoda valmiuksia ja osoittaa osaamistasi erityisen tuen asiantuntijana omassa työssäsi sekä verkostoissa moniammatillisesti.

Suunnittelet ja toteutat ammatillisen erityisopettajan osaamistasi osoittavan erityispedagogisen kehittämistyön. Kehittämistyöllä osoitat ajankohtaista erityispedagogista osaamista inklusiivisen ammatillisen koulutuksen kehittämisen teemaan tai teemoihin liittyen. Voit tehdä kehittämistyön esim. yhdessä erityisopettajakollegoidesi kanssa ja/tai toteuttaa sen organisaatiossa yhdessä muiden toimijoiden kanssa moniammatillisesti.

Kehität ja sovellat mahdollisimman uutta ja tarkoituksenmukaista erityiseen tai vaativaan tukeen liittyvää tietoa ja taitoa käytännön ohjaus- ja opetustyössä ammatillisen koulutuksen eri ympäristöissä. Yhdistät siihen oman

osaamisesi lisäksi moniammatillista yhteistyötä ja osaamista. Kehittämistyöllä osoitat, että osaat suunnitella oppilaitos- ja työyhteisöä hyödyntävän ajankohtaisen kehittämistavoitteen yhdessä moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa. Osaat toteuttaa kehittämistyösi arvioiden työsi tuloksellisuutta ja toimivuutta ammatillisen koulutuksen erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä. Saat valmiuksia rakentaa ja tuoda näkyväksi omaa käyttöteoriaasi, jossa yhdistyvät erityispedagogiseen tukeen ja ohjaukseen liittyvä teoreettinen tieto ja käytännöllinen osaaminen. Kehittämistyössä kuvaat myös kootusti kehittämistyösi prosessia ja siihen liittyneitä mahdollisuuksia ja haasteita. Lisäksi vahvistat osaamistasi saamastasi palautteesta sekä reflektoit ammatillista kehittymistäsi tulevaisuusorientoituneesti.

Dokumentoit kehittämistyötäsi työyhteisölle ja itsellesi parhaiten soveltuvalla tavalla. Kehittämistyösi kokemuksia, tuloksia ja jatkosuunnitelmia käsitellään ja arvioidaan yhdessä.

1

Erityisopettajan ammatillinen kehittyminen ja osaaminen 5 op

- Tunnistat omaa osaamistasi erityisopettajana sekä laadit oman kehittämissuunnitelmasi, joka perustuu vahvuuksiisi ja kehittämistavoitteisiisi
- Toimintaasi ohjaavat eettisesti kestävä arvot, asenteet ja tasavertainen ihmiskäsitys
- Jaat ja kehität osaamistasi yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Osaat reflektoida omaa yhteistyö- ja vuorovaikutusosaamistasi sekä erityispedagogista osaamistasi.
- Osaat kehittää omaa asiantuntijuuttasi ja ammatillista identiteettiäsi
- Tiedostat oman jaksamiseesi vaikuttavat edistävät ja kuormittavat tekijät
- Ylläpidät ja edistät omaa mielenhyvinvointia ja työkykyäsi

- oman osaamisen ja toimintaympäristön analyysi
- HEKS, oma opintopolku, tavoitteet ja aikataulu
- ammatillisen kentän laajuuden, siihen liittyvän erityisen tuen mahdollisuudet ja toimintaympäristöjen tiedostaminen
- kehittämistoiminta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- osaamisen jakaminen
- uudet innovaatiot
- eettiset kysymykset liittyen erityiseen tukeen
- oman erityispedagogisen osaamisen ja kehittymisen dokumentointi ja reflektointi

Toteutus ja työskentelytavat

Erityisopettajan osaamisen kehittämisprosessia ohjaa henkilökohtainen kehittämissuunnitelma (HEKS). Arvioit siinä omaa osaamistasi suhteessa erityisopettajan osaamisen kriteereihin, asetat omat henkilökohtaiset kehitystavoitteesi ja suunnittelet tavat, joilla kehität erityispedagogista osaamistasi ja/tai osoitat osaamisesi.

HEKS on sinun ja ohjaajasi yhteinen työväline, jonka avulla suunnittelette, seuraatte ja arvioitte osaamisesi osoittamista, kehittymistä ja osaamisesi saavuttamista. Täydennät ja päivität HEKSiäsi koko koulutuksen ajan.

Tarkastelet työskentelyäsi erityisopettajana eettisestä näkökulmasta ja dokumentoit siihen liittyvää toimintaa näkyväksi. Kirjaat HEKSiisi tulevaisuuden osaamistasi ja kehittymisen tavoitteita.

2 Erityispedagogisen osaamisen vahvistaminen ja erilaiset oppimisympäristöt 25 op

- Tunnistat oppimisvalmiuksia ja tuen tarpeita erilaisissa oppimisympäristöissä
- Rakennat opiskelijan ja muiden toimijoiden kanssa yhdessä opiskelija vahvuuksille ja osaamiselle perustuvan kehittämissuunnitelman, huomioiden yksilölliset tuen tarpeet
- Valitset opiskelijan lähtökohdista ja hänen tarpeisiinsa tarkoituksenmukaiset opetus- ja ohjausmenetelmät ja toimit niiden mukaisesti
- Sovellat kuntoutuksen ja työllistymisen erilaisia mahdollisuuksia ja menetelmiä opetuksessasi ja ohjauksessasi
- Tunnet ammatillisen koulutuksen koko kentän ja niihin liittyvät erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen tarpeita
- Tunnet yksilöiden elämänsä ilmioitä erilaisissa palvelu- ja koulutusjärjestelmissä
- Tunnistat keskeisiä ammatilliseen koulutukseen liittyviä eettisiä ja yhteiskunnallisia ilmioitä sekä erityisen tuen tarpeita.
- Ennakoit tulevaisuutta inklusiivisen oppimisen ja työelämän kehittämisen näkökulmasta

OPPIMISEN YKSILÖLLISTÄMINEN JA ERITYINEN TUKI 10 OP

- toimintaympäristöt ammatillisessa koulutuksessa ja niihin liittyvät erityisen tuen mahdollisuudet
- opiskelijan oppimisvalmiuksien tunnistaminen
- oppimisen tukeminen yksilöllisesti ja ryhmässä
- inklusiivisen oppimisen ja oppimisympäristön rakentaminen
- kuntoutus osana osaamisen kehittämistä
- opiskeluvalmiuksien ja -taitojen kehittäminen
- syrjäytymisen ehkäiseminen, osallisuuden lisääminen
- lukemisen ja matematiikan valmiudet sekä kuntoutus
- tarkkaavaisuuden ja keskittymisen edistäminen sekä kuntouttavat työtavat
- oppimista tukevat apuvälineet
- ryhmän dynamiikka
- ohjaus ja erityinen tuki

LAAJAT KEHITYSHÄIRIÖT JA OPPIMISEN VALMIUDET 5 OP

- erilaisuuden ja vammaisuuden kohtaaminen
- vaativa erityinen tuki
- neuropsykiatriset oireyhtymät
- kehitysvammaisuus, palvelut ja kuntoutus
- autismin kirjo ja kuntoutus
- aistivammat
- puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimenetelmät
- osallisuus, osallistaminen ja itsemääräämisoikeus
- normalisaatio

KIELEN KEHITYS JA OPPIMINEN 5 OP

- kehityksellinen kielihäiriö ja kielen kehityksen viivästyminen
- kielellisten oppimisvaikeuksien tunnistaminen ja kuntoutus
- vaihtoehtoiset tavat kommunikoida
- AAC-kuntoutus ja -apuvälineet
- kielitietoinen pedagogiikka ja kielellistä oppimista kannustavat ja vahvistavat elementit

MIELEN HYVINVOINTI, TYÖ- JA OPPIMISKYKY 5 OP

- mielenterveyden vaikutus arkielämään ja toimintaan
- mielenterveyteen liittyviä ongelmia ja niiden kuntoutuksen menetelmiä
- voimavaralähtöinen ohjaus ja opetus
- kuntoutus ja yhteistyö moniammatillisena toimintana
- työ- ja opiskelukyky

Toteutus ja työskentelytavat

Rakennat erityispedagogista osaamistasi asiantuntijaryhmässä kirjallisuuden, lähdeaineistojen, verkostojesi ja opintokäyntien avulla. Opintokäynnit voit toteuttaa oman aikataulusi mukaan ja tehdä sen itsenäisesti tai yhdessä opiskelijakollegoidesi kanssa. Asiantuntijaryhmän työskentelyn tavoitteena on yhdistää teoreettista tietoa omaan osaamiseesi ja ryhmässä rikastat ajatteluasi sekä käytännön osaamista erityispedagogiikan perusteisiin liittyvissä teemoissa. Jaamme opintokäynnit yhteisessä verkotapaamisessa, jonka jälkeen työskentelemme yhdessä lähijaksolla.

Opintokäyntien jakaminen verkossa

Jaamme opintokäyntikokemukset yhteisessä verkkotapaamisessa, johon valmistaudut valmistelemalla lyhyen, tiiviin alustuksen asiantuntijaryhmäsi tai opintokäyntiin osallistuneiden kollegojesi kanssa. Valitse alla olevista ajankohdista 1. tai 2. vaihtoehto, johon osallistut. Ilmoitat ajankohdan ohjaajalle ja valmistaudut alustamaan lyhyesti opintokäynnistä oppimaasi ja lähetät materiaalin sovitusti ohjaajalle.

Oppimisen yksilöllistäminen ja erityinen tuki

1. vaihtoehto ti 11.8.2020 klo 8-9
2. vaihtoehto to 13.8.2020 klo 15-16

Laajat kehityshäiriöt ja oppimisen valmiudet opintokäyntien reflektointi:

1. vaihtoehto ti 20.10.2020 klo 8-9
2. vaihtoehto to 22.10.2020 klo 15-16

Kielen kehitys ja oppiminen:

1. vaihtoehto ti 3.11.2020 klo 8-9
2. vaihtoehto to 5.11.2020 klo 15-16

Mielen hyvinvointi työ- ja oppimiskyky:

1. vaihtoehto ti 12.1.2021 klo 8-9
2. vaihtoehto to 14.1.2021 klo 15-16

Lähiopetus

Osallistut yhteiseen erityispedagogisen osaamisen jakamiseen teemapäivinä:

4.6.2020

orientaatio opintoihin: asiantuntijaryhmien muodostaminen ja tehtävät, opintokokonaisuuden aloitus, verkko-opintojen aikataulusta sopiminen

18.8.2020

Oppimisen yksilöllistäminen ja erityinen tuki

26.10.2020

Laajat kehityshäiriöt ja oppimisen valmiudet

10.11.2020

Kielen kehitys ja oppiminen

20.1.2021

Mielen hyvinvointi, työ- ja oppimiskyky

Näissä yhteisissä tapaamisissa jaamme kokemuksia ja osaamista. Suunnittelet ja toteutat jokaiseen osioon liittyen vähintään yhden opintokäynnin itsenäisesti, parin kanssa tai ryhmässä.

Vahvistat omaa asiantuntijaosaamistasi erityispedagogiikan asiantuntijana ja kirjaat suunnitelman HEKSii-si. Suunnittelet ja toteutat asiantuntijaryhmän kanssa sovituihin teemoihin erityispedagogisen tukipaketin, jonka avulla osoitat erityispedagogista osaamistasi. Tarkastele käsillä olevaa ilmiötä ammatillisessa koulutuksessa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ja oman työsi näkökulmasta.

Mikäli olet suorittanut erityispedagogiikan perusopinnot 25 op, osaamistasi voidaan tunnustaa soveltuvin osin. Sovi tästä ohjaajasi kanssa.

3 Erityisopettajuus ja ohjausosaamisen kehittäminen monialaisessa yhteistyössä 30 op

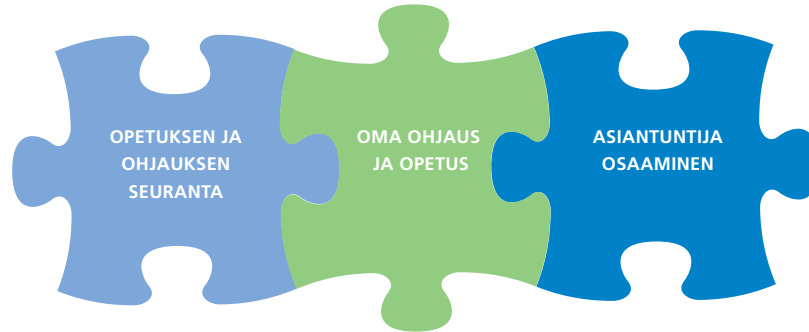
- Toimit erityispedagogisena asiantuntijana erilaisissa yhteistyöverkostoissa
- Hyödynnät moniammatillista yhteistyötä sekä ohjauksen monimuotoisuutta opiskelijan hyvinvoinnin ja ammatillisen kasvun tukena
- Tunnistat kehittämisen mahdollisuuksia ja kohteita ammatilliseen koulutukseen ja erityiseen tukeen liittyen sekä poikkisektorisessa yhteistyössä
- Edistät ammatillisen koulutuksen työelämäyhteyksiä aidoissa ympäristöissä ja moniammatillisissa yhteistyöverkostoissa
- Toimit erilaisissa oppimisympäristöissä inklusiivista opetusta ja ohjausta edistäen
- Edistät työllistymistä valmentajamaisella ohjausotteella yhteistyössä työelämän kanssa
- Osaat rakentaa luottamuksen, vuorovaikutukseen ja sitoutumiseen perustuvaa tasavertaista vuorovaikutusta

ERITYISPEDAGOGISEN OHJAUS- JA OPETUS-OSAAMISEN KEHITTÄMINEN 15 OP

- opetus ja ohjaus erityispedagogisissa toimintaympäristöissä
- opiskelijalähtöinen ohjaus ja osaamisen kehittäminen
- osallistava, kannustava opetus ja arviointi
- erityispedagogisen toiminnan reflektointi
- erityispedagogisen tutkimuksen hyödyntäminen omassa työssä
- hyvien käytäntöjen jakaminen
- uudet digitaaliset innovaatiot ja soveltava kehittäminen erityiseen ja vaativaan erityiseen tukeen liittyen

ERITYISEN TUEN ASIAANTUNTIJANA TOIMIMINEN 5 OP

- oman osaamisen tunnistaminen ja tiedostaminen laajassa erityisen tuen kentässä
- asiantuntijana oman osaamisen kehittäminen ja jakaminen erilaisissa erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen toimintaympäristöissä
- konsultatiivinen, asiakaslähtöinen ja positiiviseen pedagogiseen ohjaukseen perustuva joustava työskentely
- oman osaamisen ja muiden osaamisen arvostaminen ja hyödyntäminen erityispedagogisessa kehittämisessä

TYÖLLISTYMINEN – TYÖVALMENTAJAMAINEN OTE ERITYISOPETTAJAN TYÖSSÄ 5 OP

- omaksut valmentajamaisen asiakaslähtöisen ohjausotteen, jossa opiskelijan osaaminen, tavoitteet ja työllistyminen ovat toiminnan lähtökohtana
- osaat luoda ja kehittää moniammatilliseen yhteistyöhön perustuvia hyviä käytäntöjä, jossa vammaispalvelut ja työelämäedustajat ovat vahvasti mukana vahvistamassa sekä kehittämässä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia sekä menestymistä työelämässä.
- osaat tehdä työtehtäväkartoitusta tarkastella työpaikan saavutettavuutta/esteettömyyttä
- osaat ohjata opiskelijalähtöisesti työhön ja työelämään
- edistät opiskelijalähtöisyyttä muotoilemalla oppijan, oppilaitoksen, työelämän ja vammaispalvelun välistä

opiskelijan ohjauksen yhteistyömallia toimivaksi ja joustavaksi kokonaisuudeksi.

- tiedotat, valmennat, tuet ja ohjaat työyhteisöä työpaikalla

TYÖNOHJAUKSELLINEN TYÖSKENTELYTAPA 5 OP

- oman työkyvyn ylläpito ja ennakointi
- työnohjausselliset toimintatavat erityisopettajan työn tukena; työnohjaus ja vertaismentorointi
- rakentava dialogi työyhteisössä
- työhyvinvointi ja jaksaminen – myötätunto-uupumuksen ja sijaistraumatisoitumisen tunnistaminen ja ennakointi erityisopettajan työssä
- omien voimavarojen tunnistaminen, ylläpito ja edistäminen jne.

Osaamisen kehittäminen ja osoittaminen pitävät sisällään erityisen tuen ja vaativan erityisen tuen toteuttamista oppimistilanteissa, erityisen tuen ja oppimisen seuranta, ja oman erityispedagogisen ohjaus- ja opetustyön kehittämistä suunnitellusti. Osallistut oppilaitoksen kehittämistyöhön erityispedagogiikan asiantuntijana erilaisissa ammatillisen koulutuksen toiminnoissa ja verkostoissa.

Perehdyt vähintään yhteen erityispedagogiseen (monitieteenalaiseen) väitöstutkimukseen, jota voit hyödyntää kehittämistyössäsi tai omassa työssäsi. Osaat suunnitella oppilaitos- ja työyhteisöäsi hyödyntävän kehittämistyön moniammatillisesti ja toteutat sen yhteisöllisesti sekä arvioit työsi tuloksellisuutta ja toimivuutta ammatillisen koulutuksen erilaisissa oppimisympäristöissä. Kehittämistyön tuloksia hyödynnetään ammatillisten oppilaitosten erityisen tuen kehittämisessä laajemmassa kontekstissa.

Otat vastuuta erityisen tuen kehittämisestä suunnitteleamalla ja toteuttamalla työyhteisön osaamista ja hyvinvointia edistävän kehittämistyön yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Rakennat ja tuot näkyväksi omaa käyttöteoriaasi, jossa yhdistyvät erityiseen tukeen liittyvä teoreettinen tieto ja käytännöllinen osaaminen.

Osoitat erityispedagogista ohjaus- ja opetusosaamistasi siten, että ohjaajasi ja kollegasi havainnoivat sitä autenttisesti ympäristössä kanssasi. Seurattava tapahtuma voi olla mikä tahansa nykyaikaisen ammatillisen koulutuksen opetus- ja/tai ohjaustilanne. **Laadit sitä varten suunnitelman, jossa tuot perustellusti ja lähdeaineistoja hyödyntäen näkyville:**

- Opetuksen aihe/teema ja rakenne
- Opetuksen tavoite ja miten se liittyy laajempaan kokonaisuuteen
- Analyysi siitä, millaisia oppijoita ja erityisen tuen tarpeita heillä on sekä miten vastaat tuen tarpeisiin
- Miten huomioit HOKSin vaikutuksen ohjaukseen ja moniammatilliseen yhteistyöhön?
- Mitä opiskelijat osaavat ja mitä he oppivat?
- Opetusmenetelmät ja materiaali, apuvälineet, joita käytät ja perustelut
- Oppimisympäristön kuvaus
- Tietoa opiskelijoista ja heidän tuen ja ohjauksen tarpeestaan
- Suuntaa antava aikataulutus opetuksellesi
- Mikä tekee opetuksestasi erityistä tukea tai vaativaa erityistä tukea ja ohjausta?
- Mitä aiot itse oppia/kehittää?

Analysoit oppimista ja erityisen tuen monimuotoisuutta. Dokumentoit haluamallasi tavalla ja sovitusti osaamisesi kehittymisen kokemuksia ja osoitat sen ohjaajasi kanssa sopimallanne tavalla. Arvioitte yhdessä erityispedagogisesta opetus- ja ohjausosaamisestasi erilaisissa erityisopettajan tehtävissä.

Toteutat henkilökohtaisen erityispedagogisen ohjausnauhoituksen. Tallenteen tarkoituksena on tarjota sinulle mahdollisuus erityispedagogisen ohjausnäkökulman, -osaamisen ja -kohtaamisen tiedostamiseen, luovaan toteutukseen sekä kehittämiseen. Tallennuksen toteuttaminen tukee samalla erityistä tukea tarvitsevaa opiskelijaa hänen henkilökohtaisen ohjauksen (HOKS) tarpeidensa saavuttamisessa ja dialogisen vuorovaikutuksen mahdollistajana. Tallenteen tavoitteena on henkilökohtaisen erityispedagogisen vuorovaikutusosaamisesi vahvistaminen sekä kokemustesi jakaminen opiskelijakollegojesi kanssa.

Erityisopettajan kehittymisen jatkumo

Erityisopettajan työ edellyttää jatkuvaa kouluttautumista, kehittämiprosessien käynnistämistä ja niihin osallistumista. Haaga-Helia Ammatillisen opettajakorkeakoulun täydennyskoulutus sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta tarjoavat monenlaisia yhteistyömuotoja erityisopettajan työn kehittämiseen.

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksissa päivitetään opetushenkilöstön ja oppilaitosorganisaatioiden osaamista ja kehitetään uusia ratkaisuja opiskelun, työelämän ja elinikäisen oppimisen tarpeisiin. Lisäksi täydennyskoulutuksilla tuetaan oppilaitosorganisaatioita kouluttamalla ja konsultoimalla oppilaitosten johtoa ja työelämän yhteistyökumppaneita.

Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu toteuttaa täydennyskoulutusta sekä Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja EU:n rahoituksella etää maksullisena palvelutoimintana. Koulutukset voivat olla lyhytkestoisia tai laajempia opintopisteytettyjä koulutuskokonaisuuksia, konsultointipalveluita, seminaareja, luentosarjoja tai ajankohtaispäiviä, joita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI)

Ammatillisen opettajakorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan eli TKI-toiminnan tavoitteena on tuottaa uusia toimintamalleja, ratkaisuja ja välineitä ammatilliseen oppimiseen, ohjaukseen ja opetuk-

seen. Ammatillinen opettajakorkeakoulu haluaa olla kehittämässä tulevaisuuden oppimisympäristöjä yhteistyössä ammatillisen ja ammattikorkeakoulukentän sekä työelämän kanssa. Toimintamme on tulevaisuuteen suuntautuvaa ja työelämän muutoksia ennakoivaa.

Esittelemme projektien toimintaa ja tuloksia erilaisissa seminaareissa ja verkostotapaamisissa, joista tiedotetaan opettajakorkeakoulun verkkosivuilla. Opiskelijat ovat tervetulleita osallistumaan projekteihin ja tapahtumiin. Opettajakorkeakoulun julkaisut ja linkit julkaisumyyntiin löydät osoitteesta www.haaga-helia.fi/fi/aokk/ julkaisut.

Alumnitoiminta

Haaga-Helia Ammatillisen opettajakorkeakoulun alumneja ovat kaikki, jotka ovat suorittaneet ammatillisen opettajan, erityisopettajan tai opinto-ohjaajan opinnot. Päivitä tietosi opettajakorkeakoulun alumnirekisteriin – näin varmistat, että saat ajankohtaisimmat uutiset ja kutsut tapahtumiimme. Alumnit ovat opettajakorkeakoululle tärkeä sidosryhmä, jolle tarjoamme muun muassa

- mahdollisuuden verkostoitua oman ammattiryhmän kanssa
- tilaisuuksia ajankohtaisten aiheiden parissa
- jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia
- julkaisuja opettajan työn kehittämiseksi.

Tule mukaan kehittämään opettajan työtä kanssamme!

Opintojen tueksi

Opintotoimisto

Ammatillisen opettajakorkeakoulun opintotoimisto sijaitsee Pasilan kampuksella 7. kerroksessa huoneessa 7201.

Tavoitat opintotoimiston henkilökunnan osoitteesta aokk@haaga-helia.fi tai puh. 040 488 7395 ja 040 488 7053

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@haaga-helia.fi.

Opintotoimistosta saat tietoa opiskelun käytännön asioista ja voit tilata opiskelutodistuksen, opinto-suoritusotteen ja mahdolliset selvitykset esim. Kelaan ja TE-palveluihin. Autamme sinua myös muissa opintoihin liittyvissä asioissa.

MyNet – opiskelijoiden intra

MyNetiin pääset Haaga-Helien etusivulta www.haaga-helia.fi > Linkkejä

MyNetiin on koottu opiskelua tukevaa materiaalia, mm. e-aineistoja ja sanakirjoja. MyNetistä voit ladata myös ohjelmistoja kotikäyttöön ja pääset seuraamaan opintosuorituksiasi Peppi-rekisteristä.

Sähköposti

Jokaiselle opiskelijalle luodaan automaattisesti sähköposti, muotoa bxx123@myy.haaga-helia.fi Lähetämme opintojen ajan kaikki sähköpostit edellä mainittuun osoitteeseen. Kirjautu MyNetissä 365-sähköpostiohjelmaan ja tee tarvittavat kieli- ja maa- asetukset. Voit myös edelleen ohjata viestisi omaan sähköpostiisi. MyNetissä on ohje sen tekemiseen.

Kirjasto

Kirjasto sijaitsee Pasilan kampuksella 3. kerroksessa ja Porvoon kampuksella 1. kerroksessa. Tiedot aukioloista ja kirjastokortin hakulomake ovat osoitteessa www.haaga-helia.fi/kirjasto.

Opintososiaaliset asiat

Opettajan pedagogiset opinnot eivät ole tutkintoon johtavaa koulutusta, joten opiskelijat eivät ole pääsääntöisesti oikeutettuja opiskelijakorttiin ja esim. matka-alennuksiin. Opiskelijat saavat kuitenkin Kelan ateriatukikortin, joka annetaan kevätkaudelle opintojen aloituspäivänä sekä syyskaudella elokuun lähijaksolla. Voit ruokaila opiskelijahintaan ateriatuen piirissä olevissa ravintoloissa, jotka löydät Kelan sivuilta. Taloudellista tukea aikuisopiskelijoille tarjoavat esim. Työllisyysrahasto sekä TE-palvelut.

Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu 70 vuotta

Ammattiin ja työelämään valmentavalla koulutuksella on Suomessa jo yli satavuotiset perinteet. Eri alojen ammatillinen koulutus kehittyi hallinnollisesti hajallaan eri ministeriöiden yhteydessä. Systemaattista opettajankoulutusta ei ollut. Opetustehtävissä toimivat alasta ja tehtävästä riippuen korkeakoulututkinnon tai kansakoulunopettajan koulutuksen suorittaneet henkilöt, tai käytännön työelämässä kokemusta hankkineet ammattihenkilöt.

Toinen maailmansota, pula ammattitaitoisesta työvoimasta, suuret ikäluokat ja elinkeinorakenteen muutos saivat yhteiskunnan viimein kiinnittämään huomiota ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Vuonna 1947 kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosaston laatiman suunnitelman mukaan Suomeen tuli luoda koko maan kattava ammatillisen koulutuksen verkosto, sekä rakentaa systemaattinen opettajankoulutus ammattiin valmistavaa koulutusta varten. Opettajankoulutukselle asetettiin neljä tehtävää: Opettajankoulutuksen tuli parantaa opetuksen vaikuttavuutta ja laatua, lisätä ammatillisen koulutuksen yleistä arvostusta, nostaa ammatillisen koulutuksen opettajien ammatin arvostusta sekä kehittää ammatilliseen koulutukseen erityisesti soveltuvaa pedagogiikkaa.

Opettajankoulutuksen perustaminen ammatillisesti valmentavaa koulutusta varten sai laajempaa poliittista kannatusta. Niinpä kauppa- ja teollisuusministeriössä suhtauduttiin myönteisesti Suomen Liikemiesten Kauppaopiston anomukseen opettajankoulutuksen toteuttamiseksi oppilaitoksen yhteydessä. Lokakuun 17. päivänä vuonna 1950 päivätyssä päätöksessä todetaan, että ministeriö ”on nähnyt hyväksi määrätä Suomen liikemiesten kauppaopiston toimimaan sellaisena kauppaoppilaitoksena, jossa kauppaopettajiksi aikovat voivat suorittaa edellä mainitun asetuksen ja ministeriön päätöksen edellyttämän opetuksen harjoittelun ja käytännölliset opettajakokeet”. Päätöksen allekirjoittajina olivat ylijohdaja Aarno Niini ja opetusneuvos Bertel Gronhjort.

Vuonna 1997 Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajankoulutus siirtyi ammattikorkeakoulu Helian yhteydessä toimintansa aloittaneen ammatilliseen opettajakorkeakouluun. Opettajankoulutus laajeni siten, että opettajakorkeakoulussa koulutettiin kaikkien ammatillisen koulutuksen alojen opettajia. Vuodesta 2006 opetta-

jakorkeakoulussa on koulutettu erityisopettajia ja vuodesta 2011 alkaen myös opinto-ohjaajia. Vuonna 2007 perustettiin uusi ammattikorkeakoulu Haaga-Helia, jonka yhteydessä opettajakorkeakoulu jatkoi toimintaansa.

Ammatillinen koulutus ja ammattikorkeakoulutus ovat monipuolisia, monialaisia ja tulevaisuuteen suuntautuvia. Koulutuksella on yksilöä, työelämää ja yhteiskuntaa kehittävä tehtävä. Suomessa yhä arvostetaan koulutusta. Voimme tänäänkin hyväksyä 70 vuotta sitten opettajankoulutukselle asetetut neljä tehtävää. Moderni ja laadukas opettajankoulutus vaikuttaa opettajan työn arvostukseen ja hyvä opetushenkilöstö vaikuttaa ammatillisen koulutuksen arvostukseen ja laatuun. Suomalaista ammatillista opettajankoulutusta toteutetaan myös ulkomailla.

Haaga-Helia ammatillinen opettajakorkeakoulu juhlii 70-vuotista taivaltaan poikkeusoloissa. Poikkeusoloista huolimatta opetus ja oppiminen eivät lopu. Erityisesti nyt tarvitaan hyviä opettajia ja luovia tapoja toteuttaa opetus,

Tervetuloa opiskelemaan Haaga-Helia Ammatilliseen opettajakorkeakouluun!

Jari Laukia,
johtaja, Ammatillinen opettajakorkeakoulu

AIKATAULU 2020–2021

AMMATILLINEN ERITYISOPETTAJANKOULUTUS

Haaga-Helia AMK, Pasila, Ratapihantie 13

klo 9–16

13.–14.5.2020

4.6.2020

18.–19.8.2020

23–24.9.2020

26.–27.10.2020

10.11.2020

1.–2.12.2020

15.12.2020

20.–21.1.2021

16.–17.2.2021

17.–18.3.2021

15.–16.4.2021

11.5.2021

Valmistujaisjuhla 12.5.2020 klo 11.30 – n. 11.30

Haaga-Helia Amk, Pasilan toimipisteessä

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Ratapihantie 13, 00520 Helsinki
www.haaga-helia.fi/aokk
aokk@haaga-helia.fi
puh. 040 488 7395